

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026-2028/2029***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Ochrona przyrody
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3 i 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr Jerzy Michalczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Michalczuk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Zajęcia warsztatowe	Zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
3	28						28		6
4								12	1

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),**

wykład: egzamin

zajęcia warsztatowe: zaliczenie z oceną

zajęcia terenowe: zaliczenie

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu przedmiotów: wiedza o siedlisku, filozofia przyrody/etyka, flora Polski, fauna Polski
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	zapoznanie studentów z wpływem rozwoju cywilizacji na przyrodę oraz jej aktualnym stanem na świecie i w Polsce,
C ₂	zapoznanie studentów z podstawowymi zagrożeniami dla różnorodności biologicznej
C ₃	zapoznanie studentów z najważniejszymi sposobami zapobiegania degradacji środowiska przyrodniczego
C ₄	zapoznanie studentów z różnymi formami ochrony przyrody
C ₅	zapoznanie studentów z przepisami prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie ochrony przyrody
C ₆	przygotowanie studentów do korzystania z nowoczesnych technologii potrzebnych do inwentaryzacji pomników przyrody i stanowisk gatunków chronionych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	charakteryzuje przyrodnicze skutki zmian antropogenicznych w środowisk	K_Wo1 K_Wo5
EK_02	wyjaśnia zasady i cele ustanawiania różnych form ochrony przyrody	K_Wo8 K_Wo9
EK_03	opisuje krajowe i międzynarodowe podstawy prawne ochrony przyrody w UE i Polsce	K_Wo5 K_Wo8 K_Wo9
EK_04	stosuje odpowiednie metody do pomiarów, obserwacji pomników przyrody i sporządzania kart inwentaryzacyjnych tych obiektów	K_Uo1 K_Uo2
EK_05	na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł interpretuje podstawowe zagrożenia dla form ochrony przyrody oraz gatunków i siedlisk chronionych	K_Uo3 K_Uo7
EK_06	odpowiedzialnie podchodzi do przestrzegania zasad przy formułowaniu ocen o stanie środowiska i jest otwarty na zasięganie opinii ekspertów	K_Ko1 K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Motywy i historia ochrony przyrody
Międzynarodowe aspekty i podstawy prawne ochrony przyrody
Polski system ochrony przyrody
Najważniejsze zagrożenia różnorodności biologicznej
Podstawowe metody ochrony rzadkich i zagrożonych siedlisk i gatunków

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Formy ochrony przyrody w Polsce i woj. podkarpackim
Organizacje ekologiczne w Polsce i na świecie

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Ochrona siedlisk i gatunków w Polsce i Europie
Zapoznanie ze sposobami identyfikacji gatunków rzadkich i zagrożonych
Ocena stopnia zagrożenia gatunków chronionych
Sposoby zarządzania zasobami przyrody na różnych szczeblach administracji państwowej

C. Problematyka zajęć terenowych

Rozpoznawanie gatunków chronionych
Ocena stanu wybranych drzew pomnikowych i wykonanie podstawowych pomiarów dendrologicznych
Sporządzanie kart inwentaryzacyjnych pomników przyrody

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Zajęcia warsztatowe i terenowe: praca indywidualna lub w grupach, dyskusja, prace terenowe, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin pisemny	w
EK_02	egzamin pisemny	w
EK_03	egzamin pisemny	w
EK_04	projekt, karty inwentaryzacyjnych	z. warsztatowe, z. terenowe
EK_05	projekt, egzamin pisemny	w, z. warsztatowe
EK_06	obserwacje w trakcie zajęć	z. warsztatowe, z. terenowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zajęcia warsztatowe: zaliczenie z oceną - oceny za wykonanie projektu, Zajęcia terenowe: zaliczenie - sporządzenie karty inwentaryzacyjnej pomnika przyrody, Wykład: egzamin pisemny: testowy z pytaniami jednokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z egzaminu (>51% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	68
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	7
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, kolokwium, przygotowanie projektu, kart inwentaryzacyjnych)	100
SUMA GODZIN	175
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczewski D. Ochrona środowiska przyrodniczego. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008 Pullin A. S. Biologiczne podstawy ochrony przyrody. Wyd. Naukowe PWN, 2007 Symonides E. Ochrona przyrody. Wyd. Uniwersytet Warszawski, 2007 Literatura uzupełniająca: Gromadzki R. 2004. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000: tom 1-9. wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2004. https://natura2000.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki. Kotula M., Michalczuk J. 2019. Śmiertelność ptaków na ekranach akustycznych w okresie lęgowym przy drodze krajowej nr 94 pomiędzy Ropczycami i Dębicą. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną 75: 255-263. Michalczuk J., Michalczuk M. 2015. Spadek liczebności dzięcioła białoszyjowego <i>Dendrocopos syriacus</i> w krajobrazie rolniczym południowo-wschodniej Polski w latach 2004-2012. Ornis Pol. 56: 67-75. Rogała D., Marcela A. 2011. Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu. Wyd. RDOŚ Rzeszów. Reszel H., Reszel R. 2016. Pomniki przyrody nieożywionej woj. podkarpackiego. wyd. 2. Wyd. UR Rzeszów. Zieliński K. 2010. Leksykon podkarpackiej przyrody. Obszary Chronione Województwa Podkarpackiego. Wyd. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „PRO CARPATHIA”, Rzeszów.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej